

Տարեկան գիւղ 10 բուքլ, կէս տարվանը 6 բուքլ։
Առանձին համարները 5 կօպէկով։

Թիֆլիսում գրվում են միմիայն Խմբագրատան մէջ։
Օտարագաղաքացիք դիմում են ուղղակի
Տիֆլիս. Պեդակիա «Մանե»

ՏԵՇԵԲԻ, ՏԵՇՈՒԹԵԲԻ

ՔԱՂԱՔԱՅԻՆ ԽՈՐՀՈՒԻ ՆԻՍՏԸ

Քաղաքային խորհրդի պարագմանց առաջին նիւթը, հոկտեմբերի 24-ին, երեկոյեան ժամի 8-ին, Գիդուբեան կղզուց քաղաք աշխարհին ջրանցքի համար նախապատրաստական փորձեր կատարելու խնդիրն էր, ուր, ինչպէս յայտնի է, նախընթաց նիստում յետաձգվեցաւ՝ քաղաքային ճարտարապետական պարագայութեան պատճառով։ Ա.յդ նիստում էր Օղերօվի տուեց միքանի տեխնիկական կողմերի վերաբերեալ բացատրութիւններ։ Պարսն Օղերօվի նախագծով, որը ստացել է առանձին տեխնիկական մասնաժողովի հաւանութիւնը, քաղաքը մտադիր է Մուշտապիդից մօտ $1\frac{1}{2}$ վերաս գետի հիւսիսական վորոշիչութեալ քաղաք առաջած կղզուց՝ Ճիւղագոտնութեալ քաղաքային ապագայ ջրանցքի խողովակները։ Ա.յդ կղզին աւագու է և գետի ջուրը վերևից ներքեւ հոսելով՝ ծծվում է առագի միջով և ուրեմն կղզու ստորոտներում փորելով ջրհորներ և քաշելով դրանցից՝ պէտք է ստացած ջուրը լինի ամենամաքուրը և յստակը։ Նախապատրաստական փորձերը, որ պէտք է տեսն 75 օր, կը ցցոց տան թէ ո՞լքան յարմար է վերսիշեալ կղզին ջրանցքի առաջածնի համար և ի՞նչ քանակութեամբ և յատկութեամբ ջուր կարելի է ստանար։ Ա.յդ նախապատրաստական փոր

ԹԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ

(3) *km - 9mbutu-11mabutu*

“Յա, որին պատահել է լողալ թեմին գճնդովի
մէջ ծովի հայելու նման յստակ մակերեսոյթի վրա,
նա, որ տեսել է, թէ որպէս այդ միջոցին ամուռ
երկրի հովանաւոր ու գեղագլական եզերքը և գե-
ղեցիկ կղզիները հետզհետէ անյայտանում են նրա
աչքերից, և մի և նոյն ժամանակ նկատել է, որ
մի այլ ծովլ լողացող ամպերով տարածվում է նրա
վիսի վրա,—նա, շատ կարելի է, կը հասկանայ
ինձ, երբ ես կը խօսեմ Գալիցիայի տափարակնե-
րի մասին, ձմեռվայ ձիւնային ովկիանոսի մա-
սին, և իմ ուղերութեան մասին արագաթուիչ
սահնակով: Խնչպէս ովկիանոսը, այնպէս և տափա-
րակները ունեն մի առանձին հրապուրանք մարդ-
կացին թափծալի և ծարաւի սրտի համար: Միայն
սահնակով սլամնալը աւելի արծուաթուիչ արա-
գութեամբ է կատարվում, քան թէ նստակով
դրօսանքը ջրի վրա, ուը նստակը օրօրվում է, որ-
պէս բաղը օդի մէջ—միայն անսահնան տափա-
րակի գունաւորութիւնը և նրա մեղեդին աւելի
լուրջ է, աւելի մռայլու է և աւելի սսուխալի է: Այս-
ուղի տեսմում ես բնութիւնը իր բոլոր մերկութեան
մէջ, այստեղ աւելի հասկանալի է կրիսը գոյու-
թեան համար և աւելի զգալի է մահուան մերձա-

УГУ

Խմբագրատունը բաց է առաւօսան՝ 10—2 ժամ
(Բացի կիրակի և տօն օրերից):

Յայտարարութիւնն ընդունվում է ամեն լեզուով։
Յայտարարութիւնների համար վճարում են
իւրաքանչյուր բառին 2 կօթէկ։

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ
ՆԵՐՔԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ: Քաղաքային Խորհրդի խառը: Նամակ Երևանից: Ներքին լուրեր:—ԱՐ-ԱՐՔԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ: Արտաքին լուրեր:—ԽԱՌՆ ՈՒՐԵՐ:—ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ:—ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ-ԵՐ:—ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ: Ֆրինկօ բալաբան:

ՆԵՐՔԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

ՔԱՂԱՔԱՅԻՆ ԽՈՐՀՐԴԻ ՆԻՍՏԸ

Քաղաքային Խորհրդի պարագմանց առաջին նիւթը, հսկումը երեքի 24-ին, երեկոյեան ամի 8-ին, Դիդուրեան կզզուց քաղաքային ջրանցքի համար նախապատրաստական փորձերից խնդիրն էր, որ ինչպես յայտնի է, նախընթաց նիստում կտաձկցաւ՝ քաղաքային ճարտարապետական կերպի բացակայութեան պատճառով: Ա. Ջ. Խատումյան. Օգերօվ տուեց միքանի տեխնիկան կողմերի վերտերեալ բացատրութիւններ: Պարոն Օգերօվի նախագծով, որը ստանել է առանձին տեխնիկական մասնաժողովի հաւանութիւնը, քաղաքը մտադիր է ձերփակ համար ծառայութեան մասնակիութիւնը, որից 2000 բուրկի մտադիր են գնել շոգեշարժ ջրհան մեքենայ: Ա. Ջ. Պիսի մեքենայ թիֆլիսում այժմ կայ և Անդրկովկասեան երկաթուղու վարչութիւնը, որը գնել է 2500 բուրկիով, զիջնում է քաղաքին 2000 բուրկիով, այնպէս որ՝ նախապատրաստական փորձերից յետոց քաղաքը դարձեալ կարող է վաճառել մեքենան: Մի և նոյն ժամանակ, Զրի քանակութեան վերաբերութեամբ հաշւած է, որ թիֆլիսին 24 ժամում պէտք կը գայ՝ 6—700,000 վեդրօ ջուր, այսինքն, ընդունելու բնակիչների թիւը 120,000, իւրաքանչիւր հոգուն 24 ժամում՝ 5—6 դոյլ ջուր՝ Քաղաքային ճարտարապետի հարկաւոր միքանի բացատրութիւններից յետոյ, քաղաքագլուխը առաջարկում է գումային յայտնել իր կարծիքը այդ ինսգրի վերաբերութեամբ: Զայնաւոր պ. Ե վան գուլուկը յայտնում է, որ առանձին փորձեր հարկաւոր չէ կատարել ու հարաբեր հաջող է աշխատանքը ջրանցքի ապագայ շինութեան հետ: Զայնաւոր պ. Ա տական կամ կամ ուղարկեալ ուղարկած է առանձին տեխնիկական մասնաժողովի հաւանութիւնը, որը կատարել ու հարաբեր հաջող է աշխատանքը ջրանցքի ապագայ շինութեան հետ:

շուշանյիդից մօտ $\Sigma/2$ զերստ դժվար կը հաւա-
տնվող Վիդուքի ասված կղզուց՝ ճիւղա-
որել քաղաքային ապագայ ջրանցքի խո-
ռակները: Այդ կղզին աւազու է և գետի
ուրը վերևից ներքեւ հոսելով՝ ծծվում է
աւազի միջով և ուրեմն կղզու ստորոտնե-
ւում փորելով ջրհորներ և քաշելով դրան-
եց՝ պէտք է ստացած ջուրը լինի ամենա-
աքուրը և յստակը: Նախապատրաստական
որձերը, որ պէտք է տեսն 75 օր, կը ցոյց
ան թէ ո՞րքան յարմար է վերցիշեալ կղզին
ունցքի աւազանի համար և ի՞նչ քանա-
ւութեամբ և յատկութեամբ ջուր կարելի
ստանալ: Այդ նախապատրաստական փոր-

ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ
ՅԹԻՆԿՕ ԲԱԼԱԲԱՆ
(Վէպ Զամէբ-Մազօխի)

Նա, որին պատահել է լողալ թեթև գօնդով ջ ծովի հայելու նման յստակ մակերեսով թիւ վրա, որ տեսել է, թէ որպէս այդ միջոցին ամուռ կրի հովանաւոր ու գեղագրական եղերը և գեղցիկ կղզիները հետզետք անյայտանում են նրա քրերից, և մի և նոյն ժամանակ նկատել է, որ այլ ծով լողացող ամպերով ապրածվում է նրա սի վրա, — նա, շատ կարելի է, կը հասկանայ եւ, երբ ես կը խօսեմ Գալիցիայի տափարակնեամսին, ձմեռվայ ձիւնային ովկիանոսի մասն, և իմ ուղևորութեան մասին արագաթռիչ անսակով: Խնչպէս ովկիանոսը, այնպէս և տափարակները ունեն մի առանձին հրապուրանք մարդուին թափածալի և ծարափի սրտի համար: Միայն անսակով սրանալը առելի արծուաթռիչ արաթեամբ է կատարվում, քան թէ նաւակով ուսանակը ջրի վրա, ուր նաւակը օրօրվամ է, որիւ բաղը օվի մէջ, — միայն անսահման տափարակի գոռնաւորութիւնը և նրա մեղեղին աւելի արջ է, աւելի մռայլուն է և աւելի սոսկալի է: Այսուղ տեսնում ես բնութիւնը իր բոլոր մերկութեան ջ. այսուել աւելի հասկանալի է կոխը դոյտեան համար և աւելի զգալի է մահուան մերձա- տրութիւնը. չնչում ես քո մթնոլորտը, լուսմ ես ծանօթ ձայներ:

Ձմեռնային պարզ օրը հրապուրեց ինձ գուրս գալ փողոցը: Ես վճռեցի սահնակով զրօսանք անել. իմ ձին առողջ չէր, և ամեն մի ձի չէ կարող լաւ վազ տալ ձիւնի վրա. ես հրամայեցի կանչել մեր տեղային կառապան Լէյբ կատառնին և նա լծեց իր յուսալի ձիւները իմ ոչ այնքան մեծ սահնակին: Եղանակը գեղեցիկ էր. օվի մէջ տիրում էր լուռթիւն, բայց և ինքը լոյսը և բեզակի ալիքները խաղաղ, առանց ամենսեին դողդոջման, ճառագայթել էին թեթև կերպով գոլորշիացող երկրի վրա: Ողը և ձիւնը միախառնվելավ, կազմում էին մէկ տարր: Ոչ պակաս լուռթիւն էր տիրում և զիւղի մէջ: Ճամենա խրճիթներում, կարծես թէ, կենդանի մարդիկ չը կային. աղաղակում էին միայն ճնճղովները, թռչկոտելով ծառերի և ցանկապատերի վրա:

Գիւղի ետեսում կանգնած էին փոքրիկ սահնակներ, բարձած վառելափայտերով, խոկ նրանց համեւ կանգնած էր մի ձի, ոչ բարձր քան լաւքուռակից, մի ինչ-որ նորահարս աղջիկ ոտարորիկ թափառում էր խոր ձիւնի մէջ և հաւաքում էր կորած փայտերի կտորները:

Հաղիւ թէ ցած էինք սահել մերկ լունից, արդին նշմարեցինք անչափելի, անբովանդակելի, անսահման տափարակը: Նա աւելի փառահեղ էր երեսում իր ձիւնային սպիտակ մուշտակի մէջ, որը լի առատութեամբ ծածկել էր նրան, և միայն տեղական աւելի դուրս էր կիւն նայում ուռենիների մերկ բոնները, բարձր խաչարները և երկու մըտած խրճիթներ, որոնք նմանում էին ու թա-

յարկում հաւաքել պղտոր ջուրը և անց-
կացնել այդտեղից միւս յարկը արհես-
տական ֆիլտրացիայով։ Դուման քուէար-
կութեամբ 28 ձայնով 5-ի դէմ՝ հաստա-
տում է վարչութեան զեկուցումը և պ. 0-
գերօվի նախագիծը։

Սրանից յետոյ քաղաքագլուխը առաջար-
կում է քաղաքային քարտուղարի ընտրու-
թիւնը: Ինչպէս յայտնի է այդ խնդիրը նախա-
ընթաց նիստում յետաձգվեցաւ, իմանա-
լու թէ իշխ. Կ. Բեհբութօվ համաձայն
է քուէարկել քարտուղարի պաշտօնով: Այդ
նիստում թէ քաղաքագլուխը և թէ մի քա-
նի ձայնաւորներ յայտնում են, որ իրանք
ըստ կարողացան իմանալ իշխ. Բեհբութօվի
տեղը ձայնաւորներից մէկը յայտնում է, որ
թիֆլիսում ստացված է նամակ, որի մէջ
իշխ. Բեհբութօվ զբում է, որ ինքը դուրս
է եկել Պետերբուրգից հոկ. 12-ին և եր-
կու շաբթօնմ կը հասնի թիֆլիս, բայց
թէ այժմ ո՞րտեղ է, յայտնի չէ: Ձայնաւոր
պ. Ալագաթօվ յայտնում է, որ համա-
ձայն դումայի վճռի, Խզմայլօվ ընտրված է
քարտուղար 4 տարով և նա պէտք է կա-
տարէ այդ պաշտօնը մինչև ժամանակի լը-
ռանալը. միւս կողմից պ. ձայնաւորը յայ-
տնում է, որ շտատով քարտուղարը պէտք
է ստանայ տարեկան 2000 ր., բայց Խզմայ-
լօվ ստանում էր 3000 բուրլ. ուստի նախ

ՆԱՄԱԿ ԵՐԵՒԱՆԻՑ

294

Հարկաւոր է վճռել՝ թէ ընտրելի քարտուղարը ի՞նչ ոռջիկ ակտը է ստանայ:Այս մի և նոյն խնդիրը արծարծում է և ձայնաւոր պ: Շահ պարոն ե անց, աւելացնելով՝ որ ոռջիկ խնդիրը անհրաժեշտ է վճռել, որովհետեւ կարող ենք այժմ ընտրել քարտուղար, իսկ յետոյ նա մեզանից կառող է պահանջել 10,000 ր:, հետևապես այժմէն իսկ հարկաւոր է որոշել քանակու-

թիվների ձիւնային սպիտակ մորթի վրա: Լէք կատառնը սոսկալով ճիշ արձակեց: Առանասարակ տափարակի առաջին տեսքը նրա վրա ոպատրութիւն գործեց, ինչպէս արագ ներգործող թոյն. նրա պալեստինական երևակայութիւնը սկսել էր արտայայտվել բիբլիական ասացուածնեառվ, և թեքերի միանգամ թափահարելով, նրա միտոք թոշում էր մազոս գաղանների աշխարհից դեպի արմաւենիների և եղեինների աշխարհը: Նա օրորվում էր իր բազմոցի վրա, որպէս մի մարդ, որ ունի մէջ է գտնվում. աշխատում էր որոնել իր ուղեղի մէջ մի մտապատճեր, որը կարող լիներ գարունակել իր մէջ տափարակի անսահմանութիւնը, բերում էր մի համեմատութիւն միւսի եռենից, երեի, տանջվում էր, որ ամեննեին նմանութիւն չէր գտնում, այդ անում էր նա, մինչև եռը հրամայեցի նրան լուել: Այժմ սկսեց նա ինքն որան արտնջալ: Ջը զիտեմ, շարունակում էր խօսել նաքն իր հետ, թէ մըթմըթում էր մի որ և իցէ աղօթք: Հրցեօք չէր համեմատում նա մեր տափարակը այն սպիտակ թղթի անվերջ թերթի հետ, որի վրա զլում էր իր անվերջ հաշիւները, և արդիօք չէր սկսել հաշուել և դարձեալ հաշուել նրանց: Մինք շարունակում էինք ուղնալ պինդ ձիւնի լրայով: Մի կողմում երեսում էր կալուածական տուն, ուր նրա ետեսում փոքրիկ զիւզ, ձիւնը առատութեամբ արծաթաջրել էր բոլոր շրջակայքը, կտուրերը կարծես արծաթով պատած լինեին, փոքրիկ ուսամունների վրա երեսում էին արծաթեայ գեցեցիկ նկարներ, խճիթների ամեն մի գուրս ընտած մասերը, ջրհորը և մրգեղինների ամեն մի

բազմաձիւղ ծառը զարդարված էին արծաթեայ փունջերով: Եուրո բնակարանները շրջապատած էին ձիւնային բաճր թումբերով, և նրանց միջից մարդու աղուէսի կամ փորսողի նման ծակ էր բաց արել իր համար: Թեթև ծուխը, որ բարձրանում էր կտուրեներից, կարծես թէ սառչում էր օդի մէջ: Արծաթափայլ մնեծ կաղամախինները բարձրանում էին բակի շուրջը: Տեղ-տեղ վերանում էր գետնից ձիւնային փունջի, որը գալարվելով օդի մէջ, ձևացնում էր ալմաստեայ մօծակների մի ամբողջ կոյտ, — զափոթորիկ էր, միայն փոքրիկ կերպով, և կայծակի փոխարէն փողփողում էին ձիւնային փայլակներ: Գիւղի մօտ, համարեա ձիւնի մէջ խորասուզվելով, վազվզում էին կիսամերկ երեխաններ սպիտակ գլուխներով և կարմիր թշերով: Նրանք ձիւնից շինել էին մի արձան և կոխում էին նրա բերանը երկայն չիրուխը, որով ծխում են տեղային կալուածատէրները: Նրանցից քիչ հեռու, փոքրիկ սահնակի վրա, նատած է մամկահասակ պատանի երկու միրուն աղջիկների հետ. այդ գեղեցկուհիների երկայն ու թուխ վիսակները իջած էին շեղ կուրծքի վրա, որ ծածկված էր, ծալիկներով կարված, սպիտակ շապիկով: Նրանք արշաւում էին դար ու փոսերի միջով: Նրանց աշքերում նշմարվում էր կայտառութիւն, որպէս ուրախ արտուտի աշքերում: Ի՞նչպէս բարձր ծիծաղում էին նրանք: Խակ պատանին ծիծաղում էր աւելի բարձր, նա մինչև անզամ կորցրել էր իր զիսարկը: Մենք արագութեամբ անցնում էինք անտառի մօտով:

Ո՞ւր է նրա մեղեղին: Խոպոտ ձայնով կաղկանածում է աղուէսը և կոնչում է ագռաւը: Նրա բո-

րի քաղաքներից մէկն է և կայ շատ գործ, այ-
նու տինհայնիւ վաճառականութիւնը առաջ չէ
զուռմ: Կնչն: Ոլովիհետեւ գործին ձեռնամուխ է
վիսում մի անձնաւորութիւն, որի Փինսանսա-
կան ոյժերը չեն ներում նրան ընդարձակել
իր գործը: Ես օրինակ կը բերեմ մի քանի բերելո,
որոնք բաւմնելով մեզանում, ուղարկվում և մշա-
կվում են մեզանից հազարաւոր մղոններով հե-
ռու և կընսապատիկ գնուվ դառնում ու ծախ-
վում են մեզ վրա: Դրա առաջին տեղն է բոնում
բամբակը: Այժմ Երևանում բամբակ գնողները մեծ
մասամբ ոչ թէ երևանցիներն են, այլ առողջեցիք-
զօկերը և այդ այն պատճառով, որ նրանք կամ
մեծ հարստութիւն են դնում այդ առուտուրի վրա
ու կամ, իթէ չունեն, ընկերութիւն են կազմում:
Երկրորդ տեղն է բանում խաղողը, որ քիչ չէ
հարստացնում ժաղովրդին. Արա տարեկան եկա-
մուտի քանակութեան մասին ես զրած եմ անցեալ
տարի «Մշակի» մէջ: Վերջում բրինձը, սեխը,
ձմերուկը, դեռ չեմ հաշում հայաբոյսը, որ այս-
տեղ ուրիշ շատ քաղաքներից բարձր ու շատ է:
Հիմա տեսնենք, թէ կարելի է արդեօք Երևանում
արտահանել այդ բերքերը: Բամբակը, որ սորանից
մի քանի տարիներ առաջ Կ. Պոլսի, Մարսէլի և
ուրիշ եւրոպական քաղաքների հետ ունեցած
առեստորի զլխաւոր ճիւղն էր կազմում, իսկ այժմ
Մօնկլայի և Նիժնի-Նօվգորովինը, միթէ չէ կա-
րող արդիւնագործվել Երևանում ես, որը արժան կը
նստի ճանապարհածախս չը վեր առնելու պատ-
ճառուի և մատչելի կը մինի աղքատ դասի հա-
մար: Շամպանիայի ու բօրդոյի զինիները
պատրաստված են այնպիսի խաղողներից, ո-
րոնք Երևանի խաղողից շատ ցածր են, այդ բանը
հաստատել են Երևանի շաղողից շատ զիտնական ճանա-
պահորդներ, որոնք ճանապարհուրդներ են Երևան,
բայց ինչո՞ւ Շամպանիայի խաղողը այնքան լաւ
դիմի է տալիս, որ նա տարածված է աշխարհի
ամեն կողմները, իսկ Երևանինը Թիֆլիսից չէ անց-
նում. որովհետեւ այնտեղ—Երևանում—գործում է
խելօք եւրոպացին միացած ոյթերով, իսկ մեզա-
նում: զանք սեխին, ձմերուկին և այլն: Այդ բա-
ները ստանալու համար ուսուաց կառավարութիւնը
ուղարկում է, մարդիք—մամնագէտներ, Ոտոսաստա-
նի և Սիբիրի, եթէ չեմ սխալվում, նահանգները
զանազան միջոցներով, սխատեմներով, մշակելու դը-
րանց, որից շաբար են պատրաստում, իսկ մեզանում,
երբ բնութիւնը այդբանը տալիս է առանց աեղացի-
ների խելքին զու տալու, այդ բարդը չէ ուղղում
օգտվել բնութեան այդ պարզեից: Այսպիսի բեր-
քեր շատ կան, բայց դորանց արդիւնագործութեան
համար հարկաւոր է խելք ու ֆինանսական ոյժ
և միթէ այդ բանը կը պակասի Երևանում: Գու-
ցէ շատերը կասեն թէ փող չը կայ, որովհետեւ
Երևանում միջիօնները չը կամ. բայց մենք մատնա-
ցոյց կանենք Պօչէլմ (Անգլիայում, Մանչեստե-

JOURNAL OF
LITERATURE

կնաքես պատճետ ուղար ռեկո՞ս զարաթէհ լազ

• 4 • *W. H. Doherty*

Թափ տառը, կասթես շինեցը ուժում էն ժեր պար և ուղիւ

լոր գոյնսպայն տերեները ծածկված են զբուր
տակ: Անտառը և երկինքը ընկղմված են խոնաց,
բայց հոտակէտ մթնոլորտի մէջ: Ահա և ձիւնա-
պատ բլուրները, խակ և խոկ սպիտակ ծովի սա-
ռած ալվաների են նման: Այստեղ, ուր երկինքը
լորասուզված է այդ ծովի մէջ, նա փայլում է, և
միայն այն աչքը, որ ընդունակ է նայելու արեգակի
վրա, կարող է դիմանալ նրա փայլին: Շուտով
կարմիր անտառը և մինաւոր ծառերը մնում են
մեր հատեռմետ, երեսում են միայն մերկ լեռների
պայծառ գագաթները, բայց դրանք ել անյայտա-
նում են աւրիս:

կարծես մէկը կտրեց առաջ և առ է ուշի
կարծես մէկը կտրեց լէյքի ականջը. զարհուրե-
ով առնում է նա մի բռուն ձիւն և նրանով
որորում է իր ականջը, և զրանից յետոյ զիսար-
ի տակից դուրս է քաշում ականջակապերը: Վեր-
ապէս, մեր սահնակը կանդ է առնում, ինչպէս
ի առաջասահմանոր նաւակ խաղաղ ծովի մէջտե-
ռում, և օրօրվում է, առանց տեղից շարժվելու:
Ենք միայն երեսակայում ենք, թէ առաջ ենք
ուռում, —թէ առ ջնում և թէ ետեսում ոչինչ չէ երե-
ռում: Երեսակայութիւն չէ և այն, որ կենդանի
ենք մենք: Խոկապէս, կենդանի ենք արդեօք: Մի-

շըսուր առջև ու սար չուրչը, որպէս թեթև ու
բուականներ:

Հրէան կանգնեցնում է ձիաները:

— Բուք է բարձրանում, — դառնում է նա դէպի
ինձ բազմահոգ դէմքով, — շատ կարելի է, որ կը
տանէ մեզ. հիմա մենք Տուլակին աւելի մօտ ենք
գտնվում, քան թէ մեր տանը: Ի՞նչ էք հրամա-
յում, պարո՞ն:

— Եթէ այզպէս է, քշիր դէպի Տուլա:

— Նա կրկու անգամ մարակում է ձիանեղին:

Մենք թոշում ենք դէպ առաջ: Մատախուղի ա-
ռանձին պատառները, յոդնած թուշուններինման

Այժմ մենք զանվում ենք անսահման տափա-
րակի վրա, առջևում ձիւն, ետևում ձիւն, իսկ
մեր զլիի վրա՝ ձիւնի նման սպիտակ երկինքը.
շուրջանակի տիրումէ լոռիթիւն, միայնակութիւն,
մահ:

Եւ մի և սոյն նշանակութիւնը չունեն այդ խօս-
երը՝ կեալ և կալ (ապրել և լինել): Խակ չը լինե-
ց մի և սոյնը չէ, ինչ որ է չը զիտենալը թէ
նչ է կեանքը:

Ահա թռչում է աղռատը, նա արիաբար թիավա-

Հետէ հանգչում է նա, վերջին լու-
այթները գունաթափակում են և մա-
սովից յետոյ երևում է կարմիր շա-
դա էլ անհետանում է, —և կրկին
դոյն է, անկեանք է:

մեծ թերթով պալըլվում են մեր մերձակայքում:
Բայց ահա պատկերը, որ փորած է քարէ սիւնի
վրա, —այստեղ ճանապարհը շուռ է զալիս դէպի
աջ և տասում է դէպի Տուլա:

Քամին ծիշտ բռունցքներով զարկում է մեր

Մենք արշաւում ենք, որպէս թէ երազի մէջ
լինենք: Զիաները լողում են ձիւնի մէջ, սահնակը
սահում է առանց ձայն հանելու: Մի կողմում
վազ է տալիս փոքրիկ մոխրագոյն դագսն, չէ երե-
ւում ոչ որ և իցէ խոռոչ, ոչ որջ, բայց նա այն-
պէս փութով վազում է առաջ: Ո՞ւրի Բայց ահա նա
էլ փոքրիկ կէտի ձև ստացաւ, մնաք դարձեալ մնա-
ցինք միայնակ: Այսպէս է թւում, որ մնաք ամե-
նելին դէպի առաջ չենք շարժվում: Տեսարանը չէ
փոխվում, ինչ որ մեր առջևումն է, ինչ որ մեր

մի քանի բռպէս Յանկարծ արևելքից
սաստիկ, սառցային քամիք:
Նեռու անցնում են սահնակներ, օ-
րը հասցնում են մեզ զանգակի ո-
ղ, բայց ոչինչ չէ երեսում մոլորա-
սով հտելից, որը հետպէսէ բար-
կրի մակրաւոյթից, ապա սկսում է
սարսափելի կերպով ալեկոծվում է:
Խանապէ, բաց—մոլորագոյն թուղ-
շ ձերով, ծածկում են երկինքը,

ևանումն է, մի և նոյնն է և երկինքը: Նա ան-
շարժ է, անամպ է, միակերպ է, ոչ ցածանում է
և ոչ լոյսի ամենանուազ նշոյներ է արձակում:
Փոխվում է միայն օդը, երկոյնան պահուն նա
աւելի թափանցում է մարմին մէջ և՝ կտրում է

ված են, սա բարձրացնում է իր դժուջը, չոտ է
աշում և նոյնպէս մօտենում է բլուրին: Տեսնե-
ով ազգաւիճն, նա կազիանձում է և ապին թափ
տալիս, որպէս մի շուն, որ դտնում է իր տի-
ռջ հատքերը: Ազգաւը ուրախ նստած է բլուրի
իրազգիս մի ու
ուարաստին կա-
րանք առելի է
երբեմն լողու-
ներս մտնում

Ալլագի սաւատորս, առաջամատը ա-
զած: Քամին ուղացնում է նրանց, նը-
ևս սեղմվում են մէկը միւսի հետ,
և են մեր վրայով, երբեմն մենք ինք-
ենք նրանց մէջ: Գիշերային գոլոր-
շելով և դիպում է անազին կոյտեր սպիտակ ա-
մլածքի, որոնց մէջ մի ժամում թաղում է և
ձիաներ, և անասուններ, և ամբողջ գիւղեր:

